

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

Кафедра педагогічної освіти та соціальної реабілітації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 032 Історія та археологія

Освітньо-професійна програма: «Історія та археологія»

ОНУ
2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка». Одеса : ОНУ, 2023. 23с.

Розробник:

Лілія ВЕЙЛАНДС, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогічної освіти та соціальної реабілітації

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогічної освіти та соціальної реабілітації

Протокол № 1 від « 1 » 09 2023 р.

Завідувач кафедри педагогічної освіти та соціальної реабілітації

Вейл (Лілія ВЕЙЛАНДС)

Погоджено із гарантом ОПІ 032 «Історія та археологія»

Петрова (Наталія ПЕТРОВА)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету психології та соціальної роботи

Протокол № 19 від « 1 » 09 2023 р.

Голова НМК Кременчуцька (Маргарита КРЕМЕНЧУЦЬКА)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри педагогічної освіти та соціальної реабілітації

Протокол № 1 від « 30 » 08 2024 р.

Завідувач кафедри

Вейл Лілія ВЕЙЛАНДС

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри педагогічної освіти та соціальної реабілітації

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____ (_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість кредитів ЄКТС – 3 годин – 90 змістових модулів – 3	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> Спеціальність <u>032 Історія та археологія</u> Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u>	Обов'язкова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		3-й	4-й
		<i>Семестр</i>	
		6-й	9-й
		<i>Лекції</i>	
		24 год.	6 год.
		<i>Семінарські</i>	
		12 год.	4
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		54 год.	80 год.
		Форма підсумкового контролю: іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - теоретична та практична підготовка студентів до професійної педагогічної та науково-педагогічної діяльності у національній системі освіти, формування інтересу та готовності до самостійного пізнання проблем дидактики, теорій та методики виховання, основ професійного самовдосконалення.

Завдання:

- формування професійно значущих якостей особистості студентів як майбутніх фахівців, які мають компетентно здійснювати навчально-виховну, соціально-педагогічну функції своєї професійної діяльності;
- розвиток творчої особистості майбутніх фахівців, які реалізовуватимуть й розроблятимуть інноваційні методи та технології навчання й виховання;
- формування й удосконалення практичних навичок й вмінь студентів щодо реалізації основної мети навчання й виховання у відповідності з індивідуально-психологічними особливостями учнів, щодо оволодіння методами та формами організації навчально-виховного процесу, педагогічної діагностики та педагогічного прогнозування.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

ЗК 11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 14. Здатність формувати, зберігати та примножувати гуманістичні цінності.

СК 15. Здатність до комунікації з освітянською спільнотою та навчання основним складовим історичного та археологічного знання.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 10. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.

ПРН 12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.

ПРН 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

знати:

- Принципи та форми, методи організації навчально-виховної роботи з дітьми різних вікових груп;
- Методи аналізу ефективності педагогічного управління процесом формування особистості школяра;
- Принципи організації різних дитячих об'єднань, учнівських колективів та керівництва ними; методику позакласної роботи з учнями зі свого предмета.

вміти:

- Визначити конкретні завдання навчально-виховного впливу, виходячи із загальної мети національного виховання, рівня вихованості дитячого колективу і умов навколишнього середовища;
- Володіти методами і формами організації навчально-виховного процесу, педагогічної діагностики та педагогічного прогнозування;
- Визначати мету навчання і виховання у відповідності з рівнем вихованості учнів, будувати навчально-виховний процес на основі глибокого системного вивчення учнів, колективу;
- Сприяти самовихованню, самоосвіті та саморозвитку учнів;
- Застосовувати принципи наукової організації педагогічної праці;
- Аналізувати, узагальнювати й використовувати передовий педагогічний досвіду.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки

Тема 1. Предмет, завдання та основні категорії педагогіки

Загальне уявлення про педагогіку як науку: передумови виникнення та розвитку педагогічної теорії; виділення педагогіки в окрему галузь наукового знання та її видатні діячі. Об'єкт, предмет та функції педагогіки. Основні категорії педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками та її структура.

Тема 2. Система науково-педагогічних методів дослідження.

Принципи педагогічного дослідження: принцип цілісного вивчення педагогічного процесу, комплексного використання методів дослідження, принцип об'єктивності і ін. Емпіричні методи педагогічного дослідження: спостереження, інтерв'ю, анкетування, тестування, рейтинг та ін. Педагогічний експеримент: види педагогічного експерименту, особливості проведення, етапи. Теоретичні методи педагогічного дослідження: вивчення наукової літератури, складання бібліографії, анотування та ін. Математичні і статистичні методи у педагогіці.

Тема 3. Особистість як предмет виховання, внутрішні та зовнішні фактори розвитку. Вікові та індивідуальні особливості розвитку та виховання особистості.

Поняття особистості, її розвиток та формування. Зовнішні та внутрішні фактори розвитку особистості. Роль активності особистості у процесі розвитку. Поняття вікової періодизації. Особливості розвитку та виховання різних вікових груп: молодший шкільний вік; середній шкільний вік; старший шкільний вік.

Тема 4. Найважливіші історичні етапи розвитку педагогічної думки.

Педагогічні теорії давнього світу. Розвиток педагогічних ідей у середньовічній Європі, епоха Відродження та Реформації. Становлення і розвиток зарубіжної педагогічної науки XVII-XXст. Виховання, школа і педагогічна думка в Київській Русі. Освіта і педагогічна думка у період українського відродження (XVI- перша половина XVIIст.). Українська педагогіка другої половини XVII-кінця XVIII ст. Освіта і педагогічна думка в Україні в XIX-початок XXст. Освіта, шкільництво і педагогічна думка в Україні у XX столітті. Сучасні педагогічні концепції.

Змістовий модуль 2. Дидактика та теорія виховання

Тема 5. Дидактика – теорія навчання та освіти. Зміст освіти та педагогічні основи його удосконалення

Поняття про дидактику та її дослідження у педагогіці. Загальні проблеми дидактики. Закономірності та принципи навчання. Поняття змісту освіти, його основні категорії. Об'єктивні та суб'єктивні фактори, які впливають на розробку змісту освіти. Наукові теорії організації змісту освіти. Характеристика основних законодавчих документів, що регулюють систему освіти України. Документи, які визначають зміст середньої шкільної освіти: навчальні плани, навчальні програми, підручники, навчальні посібники. Сутність нової української школи (НУШ)

Тема 6. Методи, засоби навчання, їх класифікація. Види та форми організації навчання.

Поняття про методи навчання. Сутність та зміст методів навчання. Ієрархія факторів, які впливають на вибір методів навчання. Характеристика сучасних видів навчання. Поняття про форми організації навчання. Найважливіші форми організації навчальної роботи у школі. Інші форми організації навчання: дистанційне навчання, змішане навчання та інше. Урок як традиційна форма організації навчальної роботи. Інструменти дистанційного навчання.

Тема 7. Контроль та оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Сутність та основні завдання контролю успішності учнів. Компоненти і функції контролю. Види, методи і форми контролю. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. Зарубіжна практика оцінювання навчально-пізнавальної діяльності учнів..

Тема 8. Сутність процесу виховання та його зміст.

Принципи та закономірності процесу виховання.

Особливості виховного процесу. Внутрішні та зовнішні протиріччя процесу виховання. Цілі та завдання процесу виховання. Еволюція мети та завдань виховання на різних етапах розвитку суспільства. Модель процесу виховання: основні етапи та зміст етапів процесу виховання. Загальні закономірності процесу виховання. Характеристика принципів виховання.

Тема 9. Загальні методи виховання та характеристика основних напрямів, організаційних форм вихованої роботи

Поняття про методи, засоби та прийоми виховання. Класифікація методів виховання. Основи вибору методів виховання. Зміст виховання та шляхи реалізації змісту виховання. . Основні напрямки та головні завдання всебічного гармонійного розвитку особистості. Позакласна та позашкільна вихована робота. Розмаїття масових, групових та індивідуальних форм виховної роботи.

Тема 10. Виховання особистості в колективі

Розробка в педагогіці теоретичних основ колективного виховання. Поняття по виховний колектив та основні стадії його розвитку. Структура виховного колективу у школі. Взаємовідносини колектив та особистості – головна умова демократизації суспільства. Методичні основи виховання учнівського колективу. Основи педагогічного керівництва колективом. Булінг у шкільному середовищі: суб'єкти булінгу, ознаки, профілактика

Змістовий модуль 3. Основи школознавства. Вибрані проблеми педагогіки.

Тема 11. Інклюзивна освіта та її забезпечення у закладі освіти

Поняття «інклюзія», «інклюзивна освіта», «інклюзивна школа». Мета інклюзивної освіти. Етапи розвитку інклюзивної системи освіти. Навчання осіб з обмеженими психофізичними можливостями. Складові моделі інклюзивної освіти. Гуманістичні теорії, концепції, вчення щодо виховання і навчання осіб з обмеженими психофізичними можливостями.

Тема 12. Класний керівник у школі.

Специфіка виховної діяльності класного керівника у школі. Методи вивчення учнівського колективу, напрямки роботи з учнівським колективом. Методи вивчення особистості учня та методи виховної роботи з ним. Технологія організації роботи з батьками,

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	с	лаб	ср		л	с	лаб	ср
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки										
Тема 1. Предмет, завдання та основні категорії педагогіки	6	2			4	5				5
Тема 2. Система	6	2			4	7	2			5

науково-педагогічних методів дослідження										
Тема 3. Особистість як предмет виховання, внутрішні та зовнішні фактори розвитку. Вікові та індивідуальні особливості розвитку	9	2	2		5	5				5
Тема 4. Найважливіші історичні етапи розвитку педагогічної думки	9	2	2		5	5				5
Разом за змістовим модулем 1	30	8	4		18	22	2	-		20
Змістовий модуль 2. Дидактика та теорія виховання										
Тема 5. Дидактика – теорія навчання та освіти. Зміст освіти та педагогічні основи його удосконалення	6	2			4	5				5
Тема 6. Методи і засоби навчання, їх класифікація. Види та форми організації навчання.	9	2	2		5	14	2	2		10
Тема 7. Контроль та оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів.	7	2			5	5				5
Тема 8. Сутність процесу виховання	6	2			4	5				5

та його зміст. Принципи та закономірності процесу виховання									
Тема 9. Загальні методи виховання та характеристика основних напрямів, організаційні форми виховної роботи	9	2	2		5	14	2	2	10
Тема 10. Виховання особистості в колективі	8	2	2		4	5			5
Разом за змістовим модулем 2	45	12	6		27	48	4	4	40
Змістовий модуль 3. Основи школознавства. Вибрані проблеми педагогіки.									
Тема 11. Інклюзивна освіта та її забезпечення у закладі освіти.	6	2			4	10			10
Тема 12. Класний керівник у школі.	9	2	2		5	10			10
Разом за змістовим модулем 3	15	4	2		9	20	-	-	20
Усього годин	90	24	12		54	90	6	4	80

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки			
1	Розвиток, виховання та формування особистості (Тема 3)	2	
2	Історія педагогіки: основні етапи розвитку педагогічної думки (Тема 4)	2	
Разом за змістовим модулем 1		4	-
Змістовий модуль 2. Дидактика та теорія виховання			

3	Урок – як основна форма організації навчання (Тема 6)	2	2
4	Основні організаційні форми виховної роботи та напрями виховання (Тема 9)	2	2
5	Виховання учнівського колективу (Тема 10)	2	
Разом за змістовим модулем 2		6	4
Змістовий модуль 3. Основи школознавства. Вибрані проблеми педагогіки.			
6	Класний керівник у школі: завдання, функції, планування роботи (Тема 12)	2	
Разом за змістовим модулем 3		2	-
Разом		12	4

6. Теми практичних занять
не передбачені

7. Теми лабораторних занять
не передбачені

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна	заочна
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки			
1.	Тема 1. Предмет, завдання та основні категорії педагогіки: <i>Види робіт:</i> Мультимедійна презентація на одну з запропонованих тем: – «Педагогіка наука та мистецтво?» – «Сучасні тенденції розвитку педагогічної науки» – «Роль вчителя у формування особистості учня»	4	5
2.	Тема 2. Система науково-педагогічних методів дослідження <i>Види робіт:</i> Складання анкети для знайомства з учнями класу під час педагогічної практики	4	5
3.	Тема 3. Особистість як предмет виховання, внутрішні та зовнішні фактори розвитку. Вікові та індивідуальні особливості розвитку <i>Види робіт:</i> Написання психолого-педагогічної характеристики. Проведення тестування та спостереження	5	5
4.	Тема 4. Найважливіші історичні етапи розвитку педагогічної думки: <i>Види робіт:</i> Опорний конспект за темою на вибір: «Найважливіші	5	5

	історичні етапи розвитку світової педагогічної думки», «Історичний розвиток української педагогіки»		
Разом за змістовим модулем 1		18	20
Змістовий модуль 2. Дидактика та теорія виховання			
5.	Тема 5. Дидактика – теорія навчання та освіти. Зміст освіти та основи його удосконалення: реферування запропонованих наукових джерел <i>Види робіт:</i> Опорний конспект за темою на вибір: «Історія розвитку дидактики як розділу педагогічної науки», «Зміст освіти та педагогічні основи його удосконалення»	4	5
6.	Тема 6. Методи і засоби навчання, їх класифікація. Види та форми організації навчання. <i>Види робіт:</i> Розробка плану-конспекту уроку	5	10
7.	Тема 7. Контроль та оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів <i>Види робіт:</i> Розробити критерії оцінювання, інструментарій для оцінки навчальних досягнень учнів за розробленою темою уроку	5	5
8.	Тема 8. Сутність процесу виховання та його зміст. Принципи та закономірності процесу виховання <i>Види робіт:</i> Доповідь з презентацією «Порівняння цілей виховання, які визначили такі вчені як Арістотель, Платон, Я.А. Коменський, Ж.-Ж. Руссо, І. Песталоцці, І. Гербат , К.Д. Ушинський»	4	5
9.	Тема 9. Загальні методи виховання та Характеристика основних напрямків, організаційних форм виховної роботи <i>Види робіт:</i> Складання плану-конспекту виховного заходу	5	10
10.	Тема 10. Виховання особистості в колективі <i>Види робіт:</i> Проведення дослідження та написання психолого-педагогічної характеристики на колектив	4	5
Разом за змістовим модулем 2		27	40
Змістовий модуль 3. Основи школознавства. Вибрані проблеми педагогіки			
11.	Тема 11. Інклюзивна освіта та її забезпечення у закладі освіти <i>Види робіт:</i> Доповідь з презентацією за однією з тем на вибір – «Нормативно-правове забезпечення інклюзивної освіти в Україні» – «Інклюзивна освіта у зарубіжній системі освіти:	4	10

	відмінності та особливості» – «Інклюзивні центри Одеси та Одеської області: напрямки роботи»		
12.	Тебма 11. Класний керівник у школі <i>Види робіт:</i> Складання пану виховної роботи класного керівника	5	10
Разом за змістовим модулем 3		9	20
Разом		54	80

9. Методи навчання

Словесні: лекція (вступна (оглядова), інформативна, з проблемним викладом матеріалу, з аналізом конкретних педагогічних ситуацій, лекція-дискусія), пояснення, розповідь, евристична бесіда, навчальна дискусія, інструктаж, робота з підручником /навчальною літературою.

Наочні: метод ілюстрації, метод демонстрації, метод візуалізації (мультимедійної презентації).

Практичні: метод аналізу педагогічних ситуацій; метод вирішення педагогічних задач; метод виконання практичних завдань; метод виконання письмових робіт.

Самостійна робота включає: підготовка мультимедійних презентацій, складання анкети, написання психолого-педагогічних характеристик на особистість та колектив, написання опорних конспектів, складання плану виховної роботи класного керівника.

10. Форми контролю

Поточний контроль: усне опитування, оцінювання якості виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи

Підсумковий контроль: іспит

Загальна підсумкова оцінка (сума балів) складається з оцінки поточного контролю результатів навчання впродовж семестру та оцінки результатів навчання при проведенні контрольних заходів під час підсумкового контролю (іспит).

Схема розподілу балів:

Максимальна кількість балів за поточний контроль - 60.

Максимальна кількість балів за підсумковий контроль - 40.

Здобувач допускається до підсумкового контролю (іспиту) за навчальну дисципліну, якщо він виконав усі види практичних робіт, передбачених робочою програмою незалежно від сумарної кількості балів, отриманих за результатами поточного контролю за семестр.

Повторне складання іспиту з метою покращення оцінки не допускається.

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Відмінно 5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних

	думок. Може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичного завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу;
Добре 3-4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, послуговується науковою термінологією, залучає основну і додаткову літературу. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
Задовільно 1-2 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, допускає істотні неточності та помилки.
Незадовільно з можливістю відпрацювання 0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово викладає окремі питання навчальної дисципліни. Планує та виконує частину практичних завдань, відсутні сформовані уміння та навички.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид	Максим к-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Доповідь - презентація	2	здатність студента презентувати доповідь відповідно змісту навчального матеріалу та супроводжувати її оригінальним візуальним представленням.
Написання психолого-педагогічної хар-ки	3	здатність використовувати відповідні методи психолого-педагогічних досліджень, обробляти отримані результати, робити висновки та педагогічні рекомендації; здатність оформлювати та презентувати отримані результати
Написання плану-конспекту уроку, виховного заходу, виховної роботи класного	3	здатність визначати основні задачі навчально-виховної роботи відповідно віку, оперувати відповідними методами та формами навчання та виховання; здатність використовувати сучасні організаційні форми виховної та навчальної роботи.

керівника		
Опорний конспект	2	здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу; володіння навиками складання опорних конспектів
Складання анкети	2	володіння навичками анкетування як засобу педагогічного дослідження (складання анкети відповідно меті, проведення анкетування, обробка результатів та висновки)

Критерії оцінювання під час іспиту

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
30-40 балів	міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, вміння застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних прикладів.
25-29 балів	міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак містять певні (несуттєві) неточності, вміння застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних прикладів.
15 – 24 бали	достатні знання навчального матеріалу, неточні відповіді, вміння застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних прикладів;
10-14 балів	слабкі знання частини навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності викладу матеріалу, слабе застосування теоретичних знань при розв'язанні практичних прикладів
1- 9 балів	слабкі знання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на запитання

11. Питання для підсумкового контролю

1. Розкрийте предмет, завдання та основні категорії педагогіки.
2. Охарактеризуйте структура педагогічної науки та її основні галузі.
3. Дайте пояснення місцю педагогіки в системі наук та її зв'язку з іншими науками.
4. Охарактеризуйте систему науково-педагогічних методів дослідження.
5. Розкрийте поняття особистість як предмету виховання, зовнішні та внутрішні фактори її розвитку.
6. Дайте характеристику вікових та індивідуальних особливостей розвитку і виховання особистості.
7. Розкрийте особливості розвитку і виховання учнів молодшого, середнього і старшого шкільного віку.
8. Визначте основні етапи розвитку педагогічної думки і практики виховання.
9. Розкрийте предмет та основні категорії дидактики. Зв'язок дидактики з іншими науками.

10. Дайте визначення основним категоріям, структурі змісту освіти в сучасній школі.
11. Охарактеризуйте документи, що визначають зміст загальної середньої освіти: державний стандарт, навчальний план, навчальні програми, підручники та посібники.
12. Дайте визначення загальної характеристики процесу навчання: суть, структура і функції. Обопільний характер процесу навчання.
13. Охарактеризуйте види навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемний, програмований, розвивальне, інші.
14. Надайте визначення основним закономірностям навчання. Принципи навчання
15. Назвіть та дайте характеристику вимогам до використання методів і засобів навчання, їх класифікація. Прийоми навчання
16. Охарактеризуйте форми організації навчання. Дистанційне навчання як форма організації навчання.
17. Дайте визначення та характеристику інклюзивному навчанню як системі освітніх послуг
18. Охарактеризуйте урок як основна форма організації навчання в сучасній школі.
19. Розкрийте типи та структуру уроків.
20. Дайте пояснення характеристиці видів, форм та критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів за 12-бальною шкалою у системі загальноосвітньої школи України.
21. Дайте визначення сутності процесу виховання, перевиховання та самовиховання.
22. Охарактеризуйте структуру та основні етапи процесу виховання.
23. Визначте закономірності і принципи виховання.
24. Надайте пояснення класифікації та характеристику методів і засобів виховання
25. Охарактеризуйте зміст та форми організації виховного процесу.
26. Поясніть поняття про індивідуальні, колективні та масові форми виховання
27. Охарактеризуйте етапи розвитку дитячого виховного колективу.
28. Розкрийте сутність педагогічного керівництва виховним колективом. Найважливіші засоби і методичні основи виховання колективу.
29. Розкрийте мету та компоненти нової української школи НУШ.
30. Охарактеризуйте сутність діяльності класного керівника в школі, специфіку його роботи, основні функції і обов'язки.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний та періодичний контроль											Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						Змістовий модуль 3			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
2	2	8	7	2	8	3	2	8	8	2	8		
19				31						10			

Усна відповідь 3 бали

Практичні завдання 1 завдання * 1 бал = 2 бали

Всього за семінарське заняття: 6 балів

Завдання для самостійної роботи – від 2 до 3 балів в залежності від виду завдання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програма навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни

Мультимедійні презентації

14. Рекомендована література

Законодавчі і нормативні документи:

1. Про освіту : Закон України №2145-VIII від 05.09.2017 : зі змінами від 15.07.2021. *Законодавство України : інформ.-пошук.система /* Верх. Рада України: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 20.07.2023)
2. Про повну середню загальну середню освіту : Закон України №463-IX від 16.01.2020 : зі змінами від 15.07.2021. *Законодавство України : інформ.-пошук. система /* Верх. Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення 20.07.2023)
3. Державний базовий стандарт середньої освіти від 30.09.2020 р. : *Законодавство України : інформ.-пошук. система /* Міністерство освіти і

науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti> (дата звернення 20.07.2023)

4. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України №988-р від 14.12.2016р. : зі змінами від 22.08.2018. *Законодавство України : інформ.-пошук. система* / Верх. Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-p#Text> (дата звернення 20.07.2023)

Основна

1. Задорожна-Княгницька Л. В. Загальні основи педагогіки: навч. посіб. для здоб. вищої освіти. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192с. URL: http://repository.mdu.in.ua/jspui/bitstream/123456789/2109/1/np_zagalni_osnovy.pdf (дата звернення 20.07.2023)
2. Зайченко І.В. Педагогіка: підручник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. 608с. URL: <https://lira-k.com.ua/preview/12225.pdf> (дата звернення 20.07.2023)
3. Педагогіка: конспект лекцій / Упорядники: Кухта М.І., Маляр Л.В. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2017. 100с. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/43647> (дата звернення 20.07.2021)
4. Педагогіка. Практичний курс: підручник за кредитно-модульною технологією навчання для бакалаврів / Т.Ф. Бельчева, С.С. Ізбаш, П.В. Бельчев. Мелітополь : Видавництво Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, 2014. 304с. URL: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/6255/1/%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9F%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0.pdf> (дата звернення 20.07.2023)
5. Прокопенко І., Гриньова В., Євдокимов В., Золотухіна С. Педагогіка. Базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Видавництво Фоліо. 2015. 572с. URL: <https://book-ye.com.ua/catalog/pedahohika-ta-vykhovannya/pedahohika-bazoviy-pidruchnyk-dlya-studentiv-vyshchikh-navchalnykh-zakladiv/> (дата звернення 20.07.2023)
6. Супрун М. О. Педагогіка: Підручник для духовних і світських закладів освіти. Київ : КДА, 2018. 400с. URL: http://www.enpui.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/22706/Pedagogika_2_018.pdf;jsessionid=84E612BAC55C627F5ACDEAAC44469834?sequence=1 (дата звернення 20.07.2023)

Додаткова

1. Вейландє Л. В.-В., Прокоф'єва Л. Б Критерії оцінювання якості та ефективності освіти в умовах дистанційного навчання. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Вип.82. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи». Збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П.

- Драгоманова. Випуск 82. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2022. С.27-31 URL: <https://chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/82/8.pdf>
2. Вейланде Л.В.-В., Прокоф'єва Л. Б. Формування цифрової компетентності майбутнього вчителя через використання сучасних інтернет-сервісів. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 61. Том 1. С.226-232 URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/61_2023/part_1/37.pdf
  3. Воротникова І.П., Якубов С.В. Упровадження дистанційних технологій у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів : навч.-метод. посіб. Київ : Ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. 140 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/19555/1/I_Vorotnykova_S_Yakubov_UDT_UNVPZNZ_IPPO.pdf (дата звернення 20.07.2023)
  4. Дистанційне навчання в умовах карантину: досвід та перспективи. Аналітико-методичні матеріали / кол. автор. ; за заг. ред. О.М.Топузова ; укл. М.В.Головко. Київ : Педагогічна думка, 2021. 192 с. URL: <http://barna-consult.com/navchalno-metodychni-posibnyky-dlya-pedagogichnyh-pratsivnykiv/> (дата звернення 20.07.2023)
  5. Інклюзивна освіта від А до Я: порадник для педагогів і батьків / Н.В. Заєркова, А. О. Трейтяк. Київ : 2016. 68 с. URL: https://ippo.kubg.edu.ua/wp-content/uploads/2016/08/n_zaerkova_a_trejtyak_inkl_osvita_vid_a_do_ya.pdf (дата звернення 20.07.2023)
  6. Організація дистанційного навчання в школі: Методичні рекомендації. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media> (дата звернення 20.07.2023)
  7. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки: підручник. Львів : «Новий світ 2000», 2019. 264 с. URL: <http://navigator.rv.ua/wp-content/uploads/2019/10/Osnovy-inklyuzyvnoyi-pedagogyky-OK-2019.pdf> (дата звернення 20.07.2023)

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім.В.ІІ.Вернадського <http://www.nbu.gov.ua>
2. Учительський Журнал он-лайн <http://www.teacherjournal.com.ua/index.php>
3. Електронна бібліотека підручників <http://pidruchniki.com>
4. Педагогічна енциклопедія <http://enc-dic.com/pedagogics>
5. Методпортал по всіх предметах <http://www.metodportal.net>
6. Офіційний сайт МОН України <https://mon.gov.ua/ua>